

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 21. decembra 2015. godine
Ref. br.:RK874/15

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI131/14

Podnosilac

Agron Alaj

**Ocena ustavnosti presude Pml. br. 115/2014 Vrhovnog suda
od 16. juna 2014. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija i
Bekim Sejdiu, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo g. Agron Alaj iz sela Drenovac, opština Dečani (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa g. Rifat Abdullahi.

Osporena odluka

2. Osporena odluka je presuda Pml. br. 115/2014 Vrhovnog suda od 16. juna 2014. godine.
3. Podnosilac zahteva nije naveo kada je primio osporenu presudu.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je zahtev za ocenu ustavnosti navedene presude Vrhovnog suda. Podnosilac zahteva tvrdi da su redovni sudovi, u svojim odlukama prilikom određivanja mere pritvora, povredili član 29. [Pravo na Slobodu i Sigurnost] Ustava Republike Kosovo i član 5. [Pravo na slobodu i sigurnost] Evropske konvencije o ljudskim pravima i slobodama (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članu 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 22. avgusta 2014. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 5. septembra 2014. godine, predsednik Suda je odlukom GJR. KI131/14, imenovao sudiju Ivana Čukalovića za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik je odlukom KSH. KI131/14 imenovao Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Snezhana Botusharova i Arta Rama-Hajrizi.
8. Dana 9. septembra 2014. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva. Istog dana, Sud je poslao jedan primerak zahteva Vrhovnom sudu.
9. Dana 23. septembra 2014. godine, podnosilac zahteva je dostavio dodatni dokument Sudu.
10. Dana 12. maja 2015. godine, podnosilac zahteva je dostavio dokument, da bi ubrzao proceduru.
11. Dana 10. novembra 2015. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i preporučilo Sudu, u punom sastavu, da proglasi zahtev neprihvatljivim.

Pregled činjenica

12. Dana 6. februara 2013. godine, Osnovni sud u Uroševcu - Odeljenje za teška krivična dela je na osnovu zahteva Osnovnog tužilaštva EULEX-a, pod osnovanom sumnjom da je podnosilac zahteva u saizvršilaštvu izvršio krivična

dela organizovani kriminal, omogućavanje prostitucije i krivično delo pranje novca, odredio mu meru pritvora u trajanju od 1 (jednog) meseca.

13. Dana 23. maja 2013. godine, Osnovni sud u Uroševcu je (rešenje PPR. br. 2/13, GJPP. br. 180/12) usvojio predlog tužioca i podnosioca zahteva o prekidu pritvora. Sud je obrazložio da su ispunjeni uslovi da se podnosilac pusti iz pritvora uz jemstvo.
14. Dana 11. decembra 2013. godine, Osnovni sud u Uroševcu je podnosiocu zahteva, na predlog Tužilaštva, odredio meru pritvora u trajanju od 1 (jednog) meseca. Tužilac je svoj zahtev za određivanje mere pritvora obrazložio pozivajući se na nove dokaze, pribavljene u istražnom postupku.
15. Osnovni sud u Uroševcu je u svojoj odluci o određivanju mere pritvora ocenio da postoji konkretna opasnost da bi podnosilac, ako bi se našao na slobodi, mogao da pobegne, ometa tok krivičnog postupka tako što bi nastavio da utiče na svedoke i saučesnike. Sud je, takođe, utvrdio da u slučaju da podnosilac boravi na slobodi postoji opasnost od ponavljanja krivičnog dela.
16. Dana 4. aprila 2014. godine Osnovni sud u Uroševcu je, odlučujući povodom zahteva Tužilaštva, odlučio da se podnosiocu zahteva produži pritvor za još 3 (tri) meseca.
17. Protiv navedenog rešenja Osnovnog suda u Uroševcu, podnosilac zahteva je izjavio žalbu Apelacionom sudu. U svojoj žalbi, podnosilac zahteva je, između ostalog, naveo povredu krivičnog postupka i Ustavom zagarantovanog prava na slobodu i sigurnost, a naveo je i da više ne postoje uslovi za produženje pritvora.
18. Dana 11. aprila 2014. godine, Apelacioni sud Kosova je (rešenje Pn1. br. 700/2014) odbio žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu.
19. Apelacioni sud je ocenio da je prvostepeni sud pravilno postupio kada je podnosiocu zahteva produžio pritvor, jer je podnosilac preko advokata "*[...] do sada ometao tok sadašnjeg krivičnog gonjenja, a za koga se na osnovu telefonskih prisluškivanja navodi da je on mogao da utiče na ostale osumnjičene, kao i da se okrivljeni ako bi se našao na slobodi ne bi libio da ometa tok krivičnog postupka tako što bi nastavio svoj uticaj na moguće svedoke ovog slučaja [...]*".
20. Konačno, Sud je zaključio da bi druge blaže mere bile nedovoljne za obezbeđivanje prisustva podnosioca zahteva u postupku i uspešno sprovođenje krivičnog postupka.
21. Protiv rešenja Osnovnog suda u Uroševcu (PPR. br. 2/13, GJPP. br. 180/12 od 4. aprila 2014. godine) i rešenja Apelacionog suda (Pn1. br. 700/2014 od 11. aprila 2014. godine) podnosilac zahteva je Vrhovnom sudu podneo zahtev za zaštitu zakonitosti.
22. U svom zahtevu za zaštitu zakonitosti, podnosilac navodi bitne povrede krivičnog postupka i pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje. Takođe, podnosilac ponovo navodi da ne postoji zakonski osnov za produženje pritvora,

te da se u osporenim rešenjima ne pominje konkretna okolnost, odnosno ne pružaju konkretni dokazi kojima bi se dokazala opasnost od bekstva, uticanja na svedoke i opasnost od ponavljanja krivičnog dela.

23. Dana 16. juna 2014. godine, Vrhovni sud Kosova je (presuda Pml. br. 115/2014) odbio, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti, podnet od strane podnosioca zahteva.
24. Povodom navoda podnosioca zahteva o povredi krivičnog postupka, Vrhovni sud ocenjuje da su navodi podnosioca neosnovani, jer su osporena rešenja jasna, razumljiva i zasnovana na zakonu.
25. U pogledu tvrdnji podnosioca zahteva o pogrešno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju, Sud utvrđuje da se očekuje da [...] *budu razmotrene i razjašnjene u narednim fazama krivičnog postupka, a ne u ovoj fazi jer okrivljeni ovim rešenjima nije niti proglašen krivim niti je osuđen, već mu je samo na osnovu ocene o osnovanoj sumnji određena mera pritvora.*
26. U zaključku, u vezi sa pobijenim odlukama o produženju pritvora, Vrhovni sud je našao da su prvostepeni i drugostepeni sud izneli dovoljno razloga za produženje pritvora u skladu sa važećim zakonom i *"[...] s obzirom na veliku ozbiljnost krivičnog dela, način izvršenja krivičnog dela, kao i na njegove lične karakteristike, kao i činjenicu da je protiv njega već pokrenut krivični postupak za teško krivično delo, postoji opasnost da bi okrivljeni, ako bi se našao na slobodi, a sa ciljem da izbegne krivičnu odgovornost, mogao da se sakrije, mogao bi da utiče na svedoke koji još uvek nisu saslušani, kao i na ostale saokrivljene koji su involvirani u ovaj krivični postupak i na taj način bi se ometao redovan tok krivičnog postupka."*
27. Sa ciljem potpunog predočavanja činjenica, Sud primećuje da je 17. juna 2014. godine Osnovno tužilaštvo EULEX-a u Uroševcu podiglo optužnicu protiv podnosioca zahteva pod sumnjom da je izvršio krivično delo organizovani kriminal i da je u saizvršilaštvu izvršio krivično delo omogućavanje prostitucije.

Navodi podnosioca

28. Podnosilac zahteva tvrdi da je prilikom hapšenja i određivanja mere sudskog pritvora povređen član 29. Ustava [Pravo na Slobodu i Sigurnost] i član 5. (Pravo na slobodu i sigurnost) Evropske konvencije o ljudskim pravima i slobodama.
29. Podnosilac zahteva, dalje, navodi da su rešenja redovnih sudova protivzakonita, jer po njegovom mišljenju nisu postojali uslovi za određivanje i produženje pritvora.
30. Podnosilac zahteva traži od Suda sledeće:
 - I. *Da se zahtev proglasi prihvatljivim;*
 - II. *Da se utvrdi da je postojala povreda člana 29 (Pravo na slobodu i sigurnost) Ustava Republike Kosovo i člana 5. EKLJP;*
 - III. *Da se ukinu napred navedena presuda i rešenja redovnih sudova;*

- IV. *Da se okrivljeni Agron Alaj oslobodi iz pritvora;*
V. *Da se ostavi na snazi rešenje Osnovnog suda u Uroševcu, PPR. br. 2/13 (GJPP. br. 180/12) od 23.05.2013. god. o ukidanju pritvora uz jemstvo”.*

Prihvatljivost zahteva

31. Sud će razmotriti da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, utvrđene Ustavom i dalje precizirane Zakonom i Poslovníkom.

32. Sud se poziva na član 48. Zakona, koji propisuje:

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori“.

33. Pored toga, Sud podseća na pravilo 36 (1) d) i (2) b) i d) Poslovníka, koje glasi:

(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:

[...]

d) ako je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan.

(2) Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključí:

[...]

b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava, ili

[...]

d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju“.

34. Kao što je već navedeno, podnosilac zahteva tvrdi da je prilikom hapšenja i određivanja mere pritvora povređeno njegovo pravo na slobodu i sigurnost zagarantovano članom 29. Ustava i članom 5. EKLJP. Takođe, podnosilac zahteva tvrdi da su sva rešenja redovnih sudova protivzakonita, jer po njegovom mišljenju nisu postojali uslovi za određivanje i produženje pritvora.

35. Sud se poziva na član 29. Ustava koji, između ostalog, propisuje da se lice zbog osnovane sumnje da je izvršilo krivično delo može lišiti slobode „samo onda kada se lišavanje slobode smatra neophodnim za sprečavanje vršenja krivičnog dela i samo na veoma kratak period pre suđenja, na zakonom propisan način.“

36. U ovom slučaju, Sud naglašava da redovni sudovi pri odlučivanju o produženju pritvora moraju dokazati „da postoje relevantni i dovoljni razlozi za produženje pritvora“ (vidi, između ostalog: slučaj *Piruzyan protiv Armenije*, ESLJP, br. 33376/07, presuda od 26. juna 2012. godine, stav 91).

37. U konkretnom slučaju, u pogledu postupaka pred redovnim sudovima, Sud se poziva na rešenja doneta od strane Osnovnog suda u Uroševcu, uključujući i poslednje rešenje Osnovnog suda od 4. aprila 2014. godine o produženju pritvora. U svojoj odluci o produženju pritvora, Osnovni sud je ocenio da postoji zakonski osnov za produženje pritvora iz razloga što postoji opasnost od bekstva, mogućnosti da utiče na svedoke, kao i da postoji opasnost od ponavljanja krivičnog dela. Ovo obrazloženje je potvrdio Apelacioni sud, a na kraju i Vrhovni sud.
38. Sud, dalje, primećuje da je Vrhovni sud Kosova, u svojoj presudi (Pml. br. 115/2014 od 16. juna 2014. godine) odbacio zahtev za zaštitu zakonitosti kao neosnovan, potvrđujući na taj način da je prvostepeni sud izneo dovoljno razloga za odlučne činjenice o zakonskom osnovu za produženje pritvora, te da je pravilno postupio kada je podnosiocu zahteva produžio pritvor.
39. Iako podnosilac zahteva tvrdi da su njegova prava povređena pogrešno utvrđenim činjeničnim stanjem i pogrešnom primenom zakona od strane redovnih sudova, pomenuti nije dokazao kako je tim odlukama povređeno ustavno pravo na slobodu i sigurnost. Pored toga, Sud primećuje da su redovni sudovi odgovorili na tvrdnje koje je podnosilac pokrenuo u svojoj žalbi, odnosno u svom zahtevu za zaštitu zakonitosti.
40. Pored toga, razmatrajući navode podnosioca zahteva koji se odnose na pogrešnu primenu procesnog i materijalnog prava od strane redovnih sudova, Sud ponavlja da nije njegova dužnost, prema Ustavu, da postupa kao sud četvrtog stepena u vezi sa odlukama donetim od strane redovnih sudova. Uloga je redovnih sudova da tumače i primenjuju relevantna zakonska pravila (vidi: slučaj *García Ruiz protiv Španije*, ESLJP, presuda od 21. januara 1999. godine; vidi, takođe: slučaj KI70/11 podnosioca zahteva *Faik Hima, Magbule Hima i Bestar Hima*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. godine).
41. Kao što je navedeno, Sud primećuje da su razlozi izneti u presudi Vrhovnog suda Kosova i rešenjima Apelacionog suda i Osnovnog suda u Uroševcu potpuni i jasni, pa je stoga Sud utvrdio da postupci pred redovnim sudovima nisu bili nepravilni ili proizvoljni (vidi: slučaj *Shub protiv Litvanije*, br. 17064/06, ESLJP, odluka od 30. juna 2009. godine).
42. Zapravo, u vezi sa zahtevom podnosioca za puštanje iz pritvora, Sud ne smatra da je u njegovoj nadležnosti da podnosiocu zahteva obezbedi ovu zaštitu (vidi: slučaj KI20/13, podnosilac *Rifat Osmani*, Rešenje o neprihvatljivosti).
43. Iz gore navedenih razloga, Sud zaključuje da činjenice iznete od strane podnosioca zahteva ni na koji način ne opravdavaju njegovu tvrdnju o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje i da podnosilac zahteva nije dovoljno potkrepio svoju tvrdnju.

IZ TIH RAZLOGA

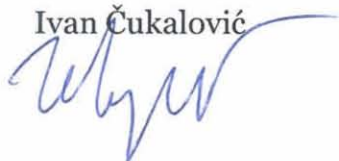
Ustavni sud, u skladu sa članom 48. Zakona i pravilom 36 (1) d) i (2) b) i d) Poslovnika, 10. novembra 2015. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20. 4 Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Ivan Čukalović

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

